

Kulturimut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq
Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Landstingsmedlem
Per Berthelsen
Demokraterne

Svar vedrørende landstingsmedlem Per Berthelsens spørgsmål om "grønlandisering"

Jeg takker for det spørgsmål Landstingsmedlem Per Berthelsen har stillet, idet spørgsmålet netop drejer sig om et af mine målsætninger inden for det landsstyre-område, der i mange forskellige henseender er overordentlig vigtig, og som jeg som Landsstyremedlem har fået ansvaret for. Således glæder det mig at have fået lejlighed til at besvare spørgsmål omkring det af mine mål, som jeg finder særdeles vigtig, og jeg er taknemmelig for, at det er blevet bemærket.

Indledningsvis skal jeg nævne, at Landstingets fortsatte behov for at diskutere grønlandisering, nu hvor vi befinder os i år 2006, og på 28. år efter hjemmestyrets indførelse, viser, at der har manglet håndgribelige tiltag. Jeg skal ikke her gå ind på tidligere tiders utallige diskussioner, men vil alene konstatere, at de mange udtrykte meninger i Landstinget under dette spørgsmåls seneste diskussion i 2004 viste, at emnet stadig er aktuelt.

Jeg skal citere fra vores koalitionsaftale: "Vort grønlandske sprog er det grundlæggende sprog for det grønlandske folk og vil til alle tider være hovedsproget i Grønland. Landsstyret agter at udforme en klar grønlandsk sprogpolitik. Landsstyret agter at udforme klare retningslinier for anvendelsen af det grønlandske sprog i den offentlige administration. Heri skal indgå følgende klare retningslinier:

- En slankning af administrationen
- Anvendelse af grønlandsk uddannet personale
- Klare retningslinier for ansættelseskrav
- Tilbud til grønlandssprogede ansatte om videreuddannelser på grønlandsk."

Ligeledes fremgår følgende af Selvstyrekommissionens betænkning (i hvis behandling i tinget landstingsmedlem Per Berthelsen også deltog): Kommissionen finder det indiskutabelt, at det grønlandske sprog ikke blot er landets hovedsprog, men er og bør være landets officielle sprog."

Bl.a. på baggrund af ovennævnte, har jeg sat mig følgende målsætninger, hvilke jeg også, i samarbejde med mit direktorat, vil arbejde seriøst for at realisere:

24. april 2006
J.nr. 02.23-00032
Dok nr.162540
Postboks 1029
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 20 73
Kiip@gh.gl
www.nanoq.gl/kiip

- Ved stillingsbesættelser ønsker jeg at ansætte veluddannede grønlandere, for vi skal ikke uddanne folk forgæves
- Ved stillingsbesættelser finder jeg erfaring vigtig, uanset det gælder grønlandere eller danskere
- Jeg vil tilstræbe efteruddannelse af allerede ansatte grønlandere i direktoraterne, også hvad sprog angår, således at de kan overtage tilkaldtes arbejdsopgaver
- Jeg finder det vigtigt, at ansatte danskere undervises i grønlandsk, også fordi jeg er vidende om, at de har behov for og ønsker dette.

Derudover finder jeg det vigtigt, at det i direktoraterne skal være tydeligt, at vort grønlandske sprog er hovedsproget. Skiltning, der stadig er formuleret udelukkende på dansk, skal formuleres på grønlandsk, skriftlige henvendelser på grønlandsk skal besvares på grønlandsk o.s.v. Kort sagt, det skal tydeligt kunne ses, at vi befinder os i Grønland, og folk, der henvender sig til deres hjemlands centraladministration skal ikke på noget tidspunkt føle sig sprogligt hæmmet.

Endvidere finder jeg følgende, allerede delvist indførte, men med behov for styrkelse, vigtige:

Uddannelsessøgende i højere uddannelsesinstitutioner, som har mulighed for selv at vælge, skal have ret til at bestemme, på hvilket sprog de vil gå til eksamen, og hvis de ønsker at gå til eksamen på vort sprog, skal der ikke være hindringer herfor.

Der skal være flere grønlandssprogede lærebøger. Vi ved allesammen, at vi har mangel på grønlandssprogede lærebøger. Jeg finder det vigtigt, at der bliver flere af dem, og vil arbejde for, at der bevilges midler dertil. Her tænker jeg på samtlige lærebøger, til alle undervisningsfag i folkeskolen, lærebøger i højere uddannelsesinstitutioner, og vi skal heller ikke glemme de mindste børn. Det er netop dem, der skal videreføre vort sprog, og antallet af grønlandssprogede bøger til højtlesning i børneinstitutioner skal der være flere af.

Hvad angår sprogpolitikken, er det endvidere min plan at mødes med Sprogsekretariatet. Dette med henblik på en færdigudformning af sprogpolitikken i samarbejde med Sprogsekretariatet.

Jeg skal besvare spørgsmålene således:

Begrebet "grønlandisering" forstår jeg, som nævnt ovenfor, sådan, at alle skal føle, at de befinder sig i Grønland, at det grønlandske sprog er hovedsproget i vort land, og at dette tilstræbes og respekteres af enhver.

Jeg vil ikke komme nærmere ind på enkelthederne i allerede iværksatte tiltag, idet ikke alle tiltag medfører umiddelbart synlige konsekvenser. Du skal dog ikke tvivle på, at jeg har tiltag igang, men dette skal ske i respekt for nuværende normer og regler.

Hvis tiltagene kommer til at medføre ændringer i KIIP's organisering, bliver jeg ikke ene om at bestemme dette, og i givet fald må det ske i samarbejde med ansatte, som interesserer sig for, hvorledes dette samfund skal udformes.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvad der skal ske med udelukkende dansksprogede KIIP-medarbejdere, er svaret følgende. Spørgsmålet er personrelateret. Dette må den enkelte medarbejder tage stilling til i overensstemmelse med sin overbevisning. Endelig kan jeg oplyse, at KIIP-medarbejdere, som kan anses for at være udelukkende dansksprogede, ikke er inkompetente i brugen af det grønlandske sprog og er desuden gode arbejdskolleger.

Afslutningsvis vil jeg udtale, at jeg finder sådanne spørgsmål, som kan angå enkeltpersoner, for at være upassende i styringen af vort land, som gerne skal foregå i fællesskab og enighed.

Med venlig hilsen

Doris Jakobsen
Landsstyremedlem